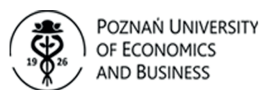

НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ: СУЧАСНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ЄВРОПИ ТА СВІТУ:

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ФОРУМУ (25-26 ТРАВНЯ 2023 Р.)

- «Медицина п'яти континентів»;
- «Повоєнний розвиток України:
виклики та драйвери відновлення
і сталого функціонування економіки
в умовах євроінтеграційних процесів»

ПЗВО «Міжнародний європейський університет»

**НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ:
СУЧАСНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ
НАУКИ ТА СВІТУ**

Міжнародний науковий форум
(25-26 травня 2023 року)

Тези доповідей

Київ – 2023

УДК 61:33];001.891(08)

Н34

Рекомендовано до видання вченою радою ПЗВО «Міжнародний європейський університет»
(протокол № 3 від 27 квітня 2023 року)

Наука та інновації: сучасний вектор розвитку науки та світу : збірник тез доповідей
Н34 науково-практичних конференцій Міжнародного наукового форуму (25-26 травня 2023 року). – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. – 186 с.

ISBN 978-617-7932-44-3

Тези доповідей науково-практичних конференцій «Медицина п'яти континентів» і «Повоєнний розвиток України: виклики та драйвери відновлення і сталого функціонування економіки в умовах євроінтеграційних процесів» містять результати пошукових досліджень учасників Міжнародного наукового форуму «Наука та інновації: сучасний вектор розвитку Європи та світу». Метою форуму є формування публічного транснаціонального наукового дискурсу між провідними науковцями, практиками, молодими вченими та студентами щодо вузькоспеціалізованих та міждисциплінарних результатів досліджень із вирішення медико-соціальних, соціально-економічних, фінансових і організаційно-управлінських проблем розвитку в умовах сучасного глобалізованого соціуму, сприяння створенню нових і посиленню існуючих зв'язків з міжнародного наукового співробітництва.

Для наукових, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, спеціалістів і практиків.

Редакційна колегія:

Наволокіна Алла, президент Міжнародного європейського університету, канд. екон. наук, доц., член-кореспондент Академії економічних наук України;

Житар Максим, перший проректор Міжнародного європейського університету, д-р. екон. наук, проф., академік Академії економічних наук України;

Бельський Карл, директор Мазовецької станції швидкої допомоги та санітарного транспорту Медіатранс у Варшаві, секретар асоціації Роботодавців екстреної медичної допомоги СПЗОЗ (Польща);

Доан Світлана, проректор з науково-педагогічної роботи та післядипломної освіти Міжнародного європейського університету, д-р. мед. наук, проф.;

Торбенко Ірина, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків Міжнародного європейського університету, канд. пед. наук;

Маргасова Вікторія, проректор з наукової роботи Національного університету "Чернігівська політехніка", д-р. екон. наук, професор, заслужений економіст України

Леонов Сергій, перший проректор Сумського державного університету", д-р. екон. наук, професор

Лісничук Оксана, директор Навчально-наукового департаменту організації освітнього процесу Міжнародного європейського університету, канд. екон. наук, доцент;

Лукаш Шарпак, Президент правління Польського товариства медицини катастроф, проректор з науки та міжнародного співробітництва Медичної академії імені Марії Склодовської-Кюрі у Варшаві, доцент, PhD DPH MBA DBA (Польща);

Приймак Наталія, в.о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, ННІ «Європейська школа бізнесу» Міжнародного європейського університету, канд. екон. наук; Ремига Юлія, в.о. директора ННІ «Європейська школа бізнесу» Міжнародного європейського університету, канд. екон. наук, доцент;

Руденко Ольга, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій Національного університету "Чернігівська політехніка", академік Академії економічних наук України, Віце-Президент ГО Міжнародна науково-освітня платформа «ОНОВЛЮЙСЯ», доктор наук з державного управління, професор

Симонєць Євгеній, директор ННІ «Європейська медична школа» Міжнародного європейського університету, канд. мед. наук;

Бондаренко Анастасія, завідувач кафедри педіатрії, імунології, інфекційних та рідкісних захворювань, ННІ «Європейська медична школа» Міжнародного європейського університету", д-р. мед. наук, професор;

Боярко Ірина, професор кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, ННІ «Європейська школа бізнесу» Міжнародного європейського університету, д-р. екон. наук, професор;

Сідельникова Лариса, завідувачка кафедри фінансів, обліку та оподаткування Херсонського національного технічного університету, д-р. екон. наук, професор;

Герасименко Леокадія, Голова правління Громадської спілки "Спілка жінок України", амбасадорка миру

Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, наданої в рукописах, і залишає за собою право не поділяти погляди авторів. За достовірність фактів, дат, назв, цитат тощо відповідальність несуть автори. Матеріали друкуються в авторській редакції. Зменшено втручання в обсяг і структуру матеріалів

УДК 61:33];001.891(08)

ISBN 978-617-7932-44-3

© Міжнародний європейський університет, 2023

ЗМІСТ

Міжнародна науково-практична конференція «МЕДИЦИНА П'ЯТИ КОНТИНЕНТІВ»

СЕКЦІЯ 1.

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ СУЧАСНОСТІ ТА ЇХ ПРОФІЛАКТИКА

БАБІЄНКО Володимир, МОКІЄНКО Андрій, ШАПОВАЛОВА Ганна	ЩОДО АНАЛІЗУ ПРОБЛЕМИ ВОДНО-ОБУМОВЛЕНИХ ІНФЕКЦІЙ.....9
БАЧИНСЬКА Олена, ДОАН Іван	ЕПІДЕМІЧНА СИТУАЦІЯ З ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ ТА КЛЮЧОВІ ГРУПИ РИЗИКУ.....12
КОТЕЛЕВСЬКА Тетяна, ПРИЙМЕНКО Н. О. МАРЧЕНКО О. Г.	ГАРЯЧКА ЗАХІДНОГО НІЛУ – АКТУАЛЬНА АРБОВІ- РУСНА ІНФЕКЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНИ.....14
КУРКЧИДЗЕ Марія, ІЗІРІНСЬКА Юлія	ОСОБЛИВОСТІ ПАТОМОРФОЛОГІЧНИХ ТА ФУНК- ЦІОНАЛЬНИХ ЗМІН ГЕПАТОБІЛІАРНОЇ СИСТЕМИ ВНАСЛІДОК ІНФІКУВАННЯ ПЕЧІНКОВИМ СИСУНОМ (FASCIOLA HEPATICA) 17
ВЕРЕШКО Анна, БОНДАРЕНКО Анастасія	ВІРУС ПАПІЛОМИ ЛЮДИНИ: АКТУАЛЬНІСТЬ ПРО- БЛЕМИ У СУЧАСНОМУ СВІТІ.....19
ПУГАЧ Алла, БОНДАРЕНКО Анастасія	ОБІЗНАНІСТЬ МАЙБУТНІХ БАТЬКІВ ЩОДО ВАКЦИ- НАЦІЇ 22
СЕЛІВАНОВА Єлизавета, ГРУБЛЯК Влада, ІЗІРІНСЬКА Юлія	АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОСТКО- ВІДНИХ ЗМІН В СЕРЦЕВО-СУДИННІЙ СИСТЕМІ УДІТЕЙ. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ 25

СЕКЦІЯ 2.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕДИЦИНИ І ПИТАННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОГО СВІТУ

АНДРУХ Марія, ВИШНЕВСЬКА Олена	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙ ТА СПОСОБИ ЇХ КОНТРОЛЮ.....28
БОБРИЦЬКА Вікторія, ГРИЩЕНКО Ольга, СТОРЧАК Ганна	СУЧАСНІ УМОВИ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ЯК ПАТОГЕНЕТИЧНА ОСНОВА ПОРУШЕНЬ МЕНСТРУАЛЬНОГО ЦИКЛУ – АЛГОРИТМИ ДІЇ.....31
БОБАК Наталія, ДРИЧИК Дмитро, ПОСТРЕЛКО Святослав ПОСТРЕЛКО Валентин	ЕПІДЕМІОЛОГІЯ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ПТСР ТА АДИКЦІЙ В УЧАСНИКІВ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....33

(науковий керівник) STAR Nthenge. SHERMAN Zoуa	ФІЗИЧНІ МЕТОДИ КРОВІ: ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНИХ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....35
БАБІЄНКО Володимир, МОКІЄНКО Андрій, ШАПОВАЛОВА Ганна	ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ТА КОРЕКЦІЇ ДЕФЦИТУ МАГНІЮ.....37
РИБАЛЬЧЕНКО Василь, РУСАК Петро, РИБАЛЬЧЕНКО Інна	СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІАГНОСТИЦІ ТА ЛІКУВАННІ ІНВАГІНАЦІЇ КИШЕЧНИКА У ДІТЕЙ.....40
РИБАЛЬЧЕНКО Василь РУСАК Петро РИБАЛЬЧЕНКО Інна	ПАПІЛІТ АНАЛЬНИХ СОСОЧКІВ У ДІТЕЙ.....43
СВЯТЕНКО Тетяна, ГУДОВА Марія, ПОГРЕБНЯК Людмила, АКИМОВА Вікторія	ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА МІКРОСПОРІЮ У ДІТЕЙ ЗА 2021-2023 РОКИ У М.ДН-ПРІ З ПОРІВНЯЛЬНИМ АНАЛІЗОМ ЗА ОСТАННІ 10 РОКІВ 45
ПРОХАЧ А. В., СВЯТЕНКО Т. В	КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНІ КОРЕЛЯЦІЇ ДИСПЛАТИЧНИХ НЕВУСІВ.....48
СОЧЕНКО Сергій, ДЯДУК Олена (науковий керівник)	ХВОРОБА ГІРШПРУНГА ТА ІНШІ ВРОДЖЕНІ ДЕФЕКТИ КИШКІВНИКА.....49
СТАТКЕВИЧ Ольга	ПЕРИФОЛКУЛІТ ГОЛОВИ АБСЦЕДУЮЧИЙ. ТАКТИКА ВЕДЕННЯ ПАЦІЄНТІВ. ОПИС КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ 51
ХМЕЛЯРСЬКА Софія, КОВАЛЕНКО Вікторія	ГРУДНЕ ВИГОДОВУВАННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЖИТТЯ ДИТИНИ 53
СТОРЧАК Ганна, БОБРИЦЬКА Вікторія	МОЖЛИВОСТІ ЕПІГЕНЕТИЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я МАЙБУТНЬОЇ ДИТИНИ 56
БАЛТЯН Діана, ВИШНЕВСЬКА Олена	ПОНЯТТЯ ПРО ОБСЕСИВНО-КОМПУЛЬСИВНИЙ РОЗЛАД, ПРИЧИНИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ ТА СИМПТОМИ ПРОЯВУ 59
ЛАЗАРЄВА Анастасія, ДЕМЕНТІЙ Антон, ПОСТРЕЛКО Валентин (науковий керівник)	ПОЧАТОК, ДИНАМІКА РОЗВИТКУ СИМПТОМІВ ПТСР СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ БРАЛИ ТА БЕРУТЬ УЧАСТЬ У РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙНІ.....62
ВАСИЛЬЄВА Ярослава, ІЗІРІНСЬКА Юлія	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПОТЕНЗІЇ У ДІТЕЙ 64

ЄКИМЕНКО В. М., ІЗІРІНСЬКА Юлія	ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ КОРОНАРНИХ АРТЕРІЙ ТА КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНІ ОСОБЛИВОСТІ У ПАЦІЄНТІВ З ГОСТРИМ КОРОНАРНИМ СИНДРОМОМ..... 67
ЗУБИЦЬКА Вікторія	ФІТОТЕРАПІЯ, ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ ФАРМАКОГНОЗІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ..... 70
КОЗЄЛКОВА Валерія МИХАЙЛЮК Михайло	ВАЖЛИВІСТЬ БІОТРАНСФОРМАЦІЇ ТА МЕТАБОЛІЧНИХ ЕФЕКТИВ ЦИНКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ..... 74
КУРІННА І. О., ІЗІРІНСЬКА Ю. Р.	СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ВПЛИВ СТРЕСУ НА ЕНДОКРИННУ РЕГУЛЯЦІЮ ГОМЕОСТАЗУ. СТРЕС ІНДУКОВАНІ ПОРУШЕННЯ В РОБОТІ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ..... 77
МАКАРОВ В. В., В'ЮН І. А.,	ОСОБЛИВОСТІ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ФЛЕГМОН ШІЇ..... 80
МИХАЙЛЮК Михайло, ТАРАНІЮК Геннадій	ВПЛИВ COVID-19 НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ, ЩО НАВЧАЮТЬСЯ В МЕДИЧНИХ ВУЗАХ..... 82
STAR Nthenge. SHERMAN Zoуa	THE LASER TECHNOLOGY: TYPES AND TRENDS IN MEDICINE..... 85
ШАПОВАЛОВА Ганна, ШМАКОВА Ірина	ДИФЕРЕНЦІЙОВАНІ ПРОГРАМИ САНАТОРНО-КУРОРТНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ В СТАДІЇ РЕМІСІЇ ОНКОЗАХВОРЮВАНЬ З УРАХУВАННЯМ СУПУТНЬОЇ ПАТОЛОГІЇ 87
ЮЗВИШИН Андрій, СИМОНЕЦЬ Євгеній, БОНДАРЄВ Ростислав	СИМУЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА, ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ, В МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ..... 90
ВАСИЛЬЄВА Ярослава, ІЗІРІНСЬКА Юлія	КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК СИНДРОМУ ЖИЛЬБЕРА У ПІДЛІТКА 94
СОЛОМЧАК Христина	ФОРМУВАННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В КОНТЕКСТІ ЗАНЯТЬ ТУРИЗМОМ..... 96
ТАРАНІЮК Геннадій АТАМАСЬ Наталія, ВЕРОНІКА Кашченко	ОСОБЛИВОСТІ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В ПРОЦЕСІ НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗА УМОВ ОБМЕЖЕНЬ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО ТА МІЛІТАРНОГО ХАРАКТЕРУ..... 99

ВАРЛАМОВА Оксана, ІЗІРІНСЬКА Юлія	ОСОБЛИВОСТІ СТРЕС ІНДУКОВАНИХ НЕЙРОЕНДО- КРИННИХ ЗМІН В ОРГАНІЗМІ ЛЮДИНИ 102
ВИСОЧАНСЬКА Тетяна, ШПАЧЕНКО Ілля	СОЦІАЛІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЖЕНЦІВ ЗА КОРДО- НОМ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ 105
ВИШНЕВСЬКА Олена	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИ- СТИКИ 107

СЕКЦІЯ 3.

РІДКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА ПІДХОДИ ДО ЇХ МЕНЕДЖМЕНТУ

БІЛЬКЕВИЧ Анна, КОВАЛЕНКО Вікторія	РІДКІСНІ ЗАХВОРЮВАННЯ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ 110
КУЧЕР Ангеліна, КОВАЛЕНКО Вікторія	ХВОРОБА КРАББЕ ЯК РІДКІСНА ГЕНЕТИЧНА ПАТО- ЛОГІЯ 113
LANGELER Marilyn Louise	LABORATORY MARKERS OF PEDIATRIC AUTOIMMUNE ENCEPHALITIS 115
BONDARENKO Anastasiia, ZABRODSKA Liudmyla HILFANOVA Anna	PID PATIENTS IN UKRAINE UNDER WAR CONDITIONS..... 117
МАНДРИК-МЕЛЬНИЧУК Марія	ГЕНДЕРНИЙ КОМПОНЕНТ У МЕДИЦИНІ: ШЛЯХ ЖІНКИ- НАУКОВИЦІ ВІД ВИТОКІВ ДО СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ..... 119

**Міжнародна науково-практична конференція
«ПОВОСННИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА ДРАЙВЕРИ
ВІДНОВЛЕННЯ І СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

СЕКЦІЯ 1.

ІНСТИТУЦІЙНІ РЕФОРМИ ТА ДОСВІД ЄС ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВОСННОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

АЛЕКСЄЄНКО-ЛЕМОВСЬКА Людмила	ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ МУЛЬТИ- ЛІНГВАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРА- ЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ..... 122
БОЯРКО Ірина	МІЖНАРОДНИЙ МЕХАНІЗМ ВИПЛАТИ РЕПАРАЦІЙ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ПРО- БЛЕМИ ТА ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ..... 125
ЄРМАКОВ Олександр ЛАЗУТІН Андрій	УКРАЇНА В СВІТОВОМУ РЕЙТИНГУ ІННОВАЦІЙ- НОСТІ (GII)..... 129

МЕХЕДОВА Дана	БЕЗПЕКОВІ КРИЗОВІ КОМУНІКАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ В ПЕРІОД ВІЙНИ 132
СЕЛЕЗНЬОВА Руслана САПУН Костянтин	ОЦІНКА ДОСВІДУ ПОСТКОНФЛІКТНИХ РЕКОНСТРУКЦІЙ ЯК РЕФЛЕЦІЯ ДЛЯ УКРАЇНИ.....134
СИДОРЯНСЬКА Анастасія, АЛЕКСЄЄНКО-ЛЕМОВСЬКА Людмила (науковий керівник)	ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА В КОНТЕКСТІ ПРІОРИТЕТІВ ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....137

**СЕКЦІЯ 2.
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ НОВАЦІЇ
ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ПОВОЄННИХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

ВЛАСЕНКО Олена	ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНО-МОВЛЕННСВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА РОБОТУ МЕНЕДЖЕРІВ ПРИ ФУНКЦІОНУВАННІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 140
ZHYTAR Maksym	PROBLEMS AND PROSPECTS OF UKRAINE'S ECONOMIC RECOVERY: MACROECONOMIC ASPECT.....142
КОЛЄСНИКОВА Лариса, ГРЧЕНКО Тетяна (науковий керівник)	ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ ЯК ДРАЙВЕР СТИМУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ДЛЯ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ 145
LISNICHUK Oksana	INNOVATIVE CAPABILITIES OF E-COMMERCE FOR ECONOMIC RECOVERY IN THE CONTEXT OF POST-WAR EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES.....148
ОНИШКО Світлана	СИНЕРГІЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИХ НОВАЦІЙ ЯК СТРАТЕГІЧНА УМОВА ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....150
ПАНЧЕНКО Ольга	ШЛЯХИ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....152
ПОСАДНЄВА Оксана, КУЗЬМІНА Вікторія	ВПЛИВ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ НА ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ 155
ПРИЙМАК Наталія	ПОДАТКОВІ НОВАЦІЇ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС 158
РЕМИГА Юлія, ТРЕТЯК Юлія	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ 161

СІДЕЛЬНИКОВА
Лариса,
РУДИК Світлана ПЕРСПЕКТИВИ СИСТЕМИ ПРЯМОГО ОПОДАТКУ-
ВАННЯ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД 163

ЧИЖОВА Таміла,
КРИСОВ Антон ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ НА
ЦІНУ КРИПТОВАЛЮТИ 166

**СЕКЦІЯ 3.
ГАЛУЗЕВІ СКЛАДОВІ МЕХАНІЗМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ
ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

АПАНАСЕНКО Катерина СИСТЕМА ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ І НАГЛЯДУ У
СФЕРІ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: ОСНОВНІ
ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ..... 168

ЗЕЛІСКО Інна,
АСАН Айсулу ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ТЕЛЕ-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ, ЯК ІННОВА-
ЦІЙНИЙ ДРАЙВЕР ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ НАЦІ-
ОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ 171

КОВАЛЬЧУК Альона,
САФОНІК Наталія ВІДНОВЛЕННЯ ТА ПОВОЄННИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ,
ЗАВДАННЯ 174

НЕСТЕРЕНКО Олександр НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК СКЛА-
ДОВІ МЕХАНІЗМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ ТА
СТАЛОГО РОЗВИТКУ 176

ПОЛІЩУК Валерій,
ЖАРІНОВ Сергій,
НЕСТЕРЕНКО Олександр ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ЕКСПЕРТНОГО
МЕТОДУ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬ-
НОСТІ НАУКОВИХ УСТАНОВ 179

DR. Samuel Domínguez
AMARILLO
Olena MYKHAILOVSKA THE LIGHT ENVIRONMENT OF WORKPLACES IN HEALTH
FACILITIES 182

СЕЛІВАНОВА Є. А., ГРУБЛЯК В. В.
І курс, спеціальність “222 Медицина”
Міжнародний Європейський університет
ІЗІРІНСЬКА Ю. Р.

викладач кафедри фундаментальних та медико-профілактичних дисциплін
Міжнародного Європейського університету

АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОСТКОВІДНИХ ЗМІН В СЕРЦЕВО-СУДИННІЙ СИСТЕМІ У ДІТЕЙ. ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ

Вступ. Вже кілька років поспіль пандемія COVID-19 є темою номер один для обговорення серед науковців та медичних працівників. На початку спалаху пандемії інформації про коронавірусну хворобу було досить мало, однак станом на теперішній час ситуація змінилася. Вкрай важливо вивчати не лише особливості клінічного перебігу хвороби, а й вдосконалювати методи її лікування, працювати над своєчасним виявленням віддалених наслідків.

Відомо, що у клінічних настановах NICE (Велика Британія) «Лікування довгострокових наслідків COVID19» (NG188) наведено визначення первинного захворювання та тривалого COVID-19 залежно від часу виникнення та тривалості перебігу:

- гострий COVID-19 ознаки та симптоми COVID-19 зберігаються до 4 тижнів;
- тривалий симптоматичний COVID-19 – ознаки та симптоми COVID-19 зберігаються від 4 до 12 тижнів;
- пост-COVID-19 синдром – ознаки та симптоми розвиваються під час або після інфекційного захворювання на COVID-19 та зберігаються понад 12 тижнів і не пояснюються альтернативним діагнозом;

- лонг COVID-19 ознаки та симптоми, які тривають або розвиваються після гострого COVID-19. Лонг COVID-19 включає в себе тривалий симптоматичний COVID-19 (від 4 до 12 тижнів) та пост-COVID-19 синдром (12 тижнів і більше). При цьому клінічну маніфестацію захворювання неможливо пояснити іншим діагнозом (Carod-Artal F.J., 2021),[3].

Основна частина. За даними Центру з контролю та профілактики захворювань США (CDC), кількість і частота випадків захворювання на COVID-19 в дітей у всьому світі неухильно зростає з березня 2020 року. Вчені з Університету Калгарі (Канада) з'ясували, що діти з важким перебігом коронавірусної інфекції більш схильні до постковідного синдрому. Найвищий ризик

Відповідно до досліджень, висвітлених у лютому 2020 року в Journal of the American Medical Association, серцеві ускладнення у дітей та підлітків, інфікованих COVID-19, є рідкісним. Захворювання у них може перебігати у більш легкій формі, або це може бути взагалі безсимптомний перебіг хвороби[9].

На молодих людей у віці від 18 до 29 років припадає 21,3% випадків COVID-19 і 0,8% смертей. Дослідження показують, що діти можуть бути менш сприйнятливими до важкого перебігу COVID-19, оскільки їхні клітини мають менше рецепторів для прикріплення вірусу, і вони можуть мати нижчу імунну відповідь, ніж дорослі [4]. Діти, що мали складний перебіг коронавірусної хвороби, обов'язково підлягають обстеженню серця, що включає ехокардіограму, аналіз крові на рівень серцевих ферментів, та інші скринінги для оцінки роботи серця перед відновленням занять спортом або напруженими фізичними вправами[5].

Відомо, що вже з початку пандемії COVID-19 у всьому світі були виявлені новімультисистемні запальні синдроми (MIS-C) у дітей, 50% випадків яких пов'язані із запаленням міокарда, або серцевих артерій [6].

На думку науковців вакцини проти COVID-19 запобігають зараженню та знижують ризик MIS-C на 91% серед дітей віком 12-18 років [6].

Справжнім викликом залишається вірусна інфекція, як найпоширеніша причина міокардиту у дітей, а саме: SARS-CoV-2-індукованого міокардиту (гострий період) та пост-SARS-CoV-2-міокардиту (хронічний міокардит) [2].

Аналіз літературних джерел вказує на те, що поява нових ознак серцевої недостатності, або загострення вже діагностованої серцевої недостатності у пацієнта з інфекцією SARS-CoV-2 у переважній більшості випадків залежить від непрямих явищ при COVID-19, таких як: активація симпатичної нервової системи, активація тромбоемболічних явищ, поява аритмії, поганий контроль інших факторів ризику, генералізована запальна реакція та цитокіновий шторм, ацидоз та дихальна недостатність, поява змін в легеневій тканині, недостатність легеневого кровообігу.

За результатами відомих досліджень якісним діагностичним і терапевтичним маркером при серцевій недостатності у дітей є натрійуретичний пептид В-типу, а також NT-pro-BNP. Підвищення його концентрації при інфікуванні вірусом SARS-CoV-2 має високу прогностичну цінність, оскільки концентрація NT-pro-BNP корелює з концентрацією циркулюючого ACE2-рецептора, відповідального за проникнення вірусу в клітини-мішені.

Спостереження щодо можливості ішемії міокарда при COVID-19 з'явилися дуже рано, коли виявилось, що у 10-20% госпіталізованих підвищується рівень тропоніну. Також було встановлено підвищення концентрації натрійуретичних пептидів, включаючи натрійуретичний пептид 8 типу (BNP).

Аналізуючи опрацьовані літературні джерела слід зазначити, що на сьогоднішній день досить небагато відомо про віддалені наслідки з боку серцево-судинної системи у дітей та підлітків, що є малодослідженими та потребують детального спостереження. Вірус

SARS-CoV-2 може викликати ускладнення, які призводять до міокардиту, ішемії міокарда, міокардіопатії та аритмії. Станом на сьогоднішній день важко передбачити, які довгострокові наслідки в організмі дітей, що переохворіли на COVID-19 будуть виявлятися у дорослому віці та чи будуть вони пов'язані з виявленим штамом вірусу. Ці питання потребують детального вивчення впродовж тривалого часу та проведення досліджень науковцями.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Children can get severely ill from coronavirus, data shows. URL: https://www.nzherald.co.nz/world/new-data-shows-children-can-get-severely-ill-from-coronavirus-first-known-childdeath7HAMHC6AQZ6E4QQEZSIG2M2KW4/?c_id=2&objectid=12317913&fbclid=IwAR0B17TfU7CYa72MbSM_0fkHZo6k6nC7b6gYPmf3TYL4GfvTpXRDjsJr22Q (дата звернення 31.03.2023).

2. COVID-19 у дітей: що нам відомо сьогодні? URL: <https://health-ua.com/article/70716-COVID19-udtej-sho-nam-vdomo-sogodn>(дата звернення 31.03.2023).

3. Статистичні дані щодо ситуації з COVID-19 в Україні. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/covid-19-statistics>(дата звернення 31.03.2023).

4. Heart complications uncommon, treatable in children with COVID-19. URL: <https://www.heart.org/en/news/2022/04/11/heart-complications-uncommon-treatable-in-children-with-covid19>(дата звернення 01.04.2023).

5. Genetics may explain rare heart inflammation in some young people.
URL:<https://www.stroke.org/en/news/2022/09/26/genetics-may-explain-rare-heart-inflammation-in-some-young-people>(дата звернення 01.04.2023).

6. Heart issues after COVID-19 uncommon in children & young adults, more research needed. URL:<https://newsroom.heart.org/news/heart-issues-after-covid-19-uncommon-in-children-young-adults-more-research-needed>(дата звернення 03.04.2023).

Наукове видання / Scientific edition

**НАУКА ТА ІННОВАЦІЇ: СУЧАСНИЙ
ВЕКТОР РОЗВИТКУ НАУКИ ТА СВІТУ**

збірник тез доповідей науково-практичних конференцій
Міжнародного наукового форуму (25-26 травня 2023 року)

**SCIENCE AND INNOVATION: THE MODERN
VECTOR OF THE DEVELOPMENT
OF SCIENCE AND THE WORLD**

a reports theses collection of scientific and practical conferences
of the International Scientific Forum (May 25-26, 2023)

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. – 10,81
Тираж 100 пр. Замовлення № 7/23.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Національного університету «Чернігівська політехніка»
14035, Україна, м. Чернігів, вул. Шевченка, 95.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7128 від 18.08.2020 р.